

מפגש עם שוטר

תקופת הקורונה 2020

אזרח יקר!

צע אג הזכויות שלך!

*

*מוגש כחומר למחשבה ואינו מהווה חוות דעת משפטית
* נכתב בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לנשים וגברים כאחד

א. תיעוד המפגש

חשוב לציין, **מותר לצלם שוטר** ומותר להקליט אותו.

אם יש ברשותך מכשיר צילום כדאי להפעיל אותו מיד במפגש עם השוטר. מותר לעובר אורח לצלם את האירוע, אם כי, כדאי לשמור מרחק סביר כדי לא להפריע לשוטר למלא את תפקידו.

דעו, כי **גם לשוטר יש מצלמת גוף וכל המפגש מתועד אצלו**. ולכן חשוב לשמור על קור רוח ולפעול בהתאם.

ב. תעודה מזהה

השוטר רשאי לבקש מאזרח למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות ⁽¹⁾

חובה על השוטר לפנות לאזרח באדיבות ובאופן ענייני .

בשלב זה, כדאי לאזרח לומר לשוטר את המשפט הבא: "אני יזדהה לפניך", שיהיה ברור לשוטר שאתה מתכוון לתת לו פרטי זיהוי. אם תסרב להזדהות, זו עבירה, ולשוטר הזכות לעכב אותך ⁽²⁾.

כל עוד לא סרבת להזדהות או התנגדת לעיכוב, אין שום סמכות או זכות לשוטר להפעיל כוח או מגע פיזי כלפיך!

חובת ההזדהות חלה הן על האזרח והן על השוטר!

ולכן תבדקו אם השוטר עונד תג זיהוי (שם המלא של השוטר) האזרח רשאי לבקש מהשוטר לעיין בתעודה שלו ואף לבקש ממנו להזדהות בשמו המלא ומספר האישי שלו.

שוטר סמוי או שוטר ללא תג זיהוי המבקש מאזרח להזדהות חייב להזדהות בפני האזרח ולהראות לו את התעודה שלו גם כן.

ג. עילת דרישת ההזדהות

דרישת ההזדהות כשלעצמה אינה מהווה עיכוב כהגדרתו. ולכן תשים לב אם השוטר אומר לך שהוא מעכב אותך / עוצר אותך וכו' ותפעל בהתאם.

לאחר שמסרת את פרטי הזיהו שלך, מותר לבקש מהשוטר שיסביר מדוע הוא מבקש ממך להזדהות, ואם הוא מעכב או עוצר אותך. חייב להיות עילה סבירה להנ"ל.

סייג לחוכמה שתיקה! כמה שפחות תדבר עם השוטר, יותר טוב.

תחשבו טוב לפני שאתם עונים לשוטר. כל מילה מתועדת ויכול להשתמש נגדך.

לא חל עליך שום חובה לאשר או להכחיש את דברי השוטר המופנים כלפיך.

מותר, אם תרצה להסביר לשוטר שהוא שוגה.

שים לב שלא לפגוע מילולית את השוטר או להכפישו באופן אישי, כי זה עבירה של העלבת עובד ציבור⁽³⁾

אם השוטר שואל למה אתה לא חובש מסיכה, תחשבו טוב לפני שעונים.

ייתכן שאינך חייב לחבוש מסיכה על פי דין, למשל מי שלא יכול לחבוש מסיכה מסיבות רפואיות פטור מכך, גם מי שעוסק בפעילות ספורט (הליכה או ריצה נחשבת לפעילות כזו) וכו'

אם אתה כופר באשמה, מותר לומר לשוטר שאתה כופר באשמה.

ד. מעצר

על פניו, רישום דו"ח על אי חבישת מסיכה לא אמור להוביל למעצר האזרח.

שוטר מוסמך לעצור אדם אשר אינו מציית לעיכוב וגם אדם המפרע לשוטר להפעיל את סמכויות העיכוב.

**אם תסרב להזדהות, השוטר רשאי לעכב אותך לשם בירור זהותך.
אם תתנגד לעיכוב רשאי השוטר לעצור אותך.**

על השוטר להודיע לך על כך מילולית, כלומר השוטר אמור להגיד "אתה מעוכב", ולהבהיר את סיבת העיכוב. (אלא אם כן האזרח מנסה לברוח או מפעיל כוח וכדומה).

זו נקודה קריטית, וכדאי לנתנהל נכון כדי למנוע מגע פיזית והפעלת כוח.

אסור לשוטר להפעיל כוח פיזי נגדך במהלך העיכוב או מעצר אם אתה משתף איתו פעולה באופן מלא. ולכן כדאי לשמור על קור רוח ולהתנהל נכון מול השוטר. ראוי להגיד לשוטר "אני משתף איתך פעולה ולא מתנגד לעיכוב / מעצר".

החוק קובע כי "מעצרו ועיכובו של אדם יהיו בדרך שתבטיח שמירה מרבית על כבוד האדם ועל זכויותיו. (4)"

אם השוטר מבקש לכפות אותך עם אזיקים, אפשר לדרוש שלא יעשה זאת מפני חוק כבוד האדם וחירותו.

כדאי לומר לשוטר "אני מסכים לבוא איתך, אעשה כדברך, נא לשמור על כבודי ולאפשר לי ללכת ללא אזיקים".

כאשר שוטר לא מקיים את החובות שלו כלפי האזרח, ולא מכבד את החוק והנהלים, מותר להביע התנגדות, ואף התנגדות פיזית בכוח סביר ומתון, אם כי השוטר יפרש את זה כהתנגדות למעצר ועלול להפעיל כוח לא סביר.

לכן, אם אפשר, כדאי לשמור על הזכויות שלך בדרך פאסיבית ולאחר מכן יש אפשרות לתבוע את משטרת ישראל בתביעת נזיקין.

מעצר לא חוקי עלול להיות בסיס לתביעת נזיקין נגד המשטרה שתסתכם בתשלום פיצויים של עד 50 אלף שקלים לנפגע, ללא הוכחת נזק.

1. הסמכות לדרוש הזדהות בפני שוטר אינה דורשת חשד לביצוע עבירה מצד האזרח הנבדק, אולם היא תופעל בקיומה של עילה סבירה בהתאם לנוהל זה.
2. סירובו של אדם שנדרש להזדהות כדין עלול גם להוות עבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 282(א) לחוק העונשין, תשל"ז-2822.
3. חשוב להבהיר כי העלבת שוטר מתרחשת כאשר הדברים הפוגעניים נאמרים עליו אישית, ויש בהם כדי להכפיש אותו אישית ולהשפיל אותו. מנגד, כאשר אדם מגדף את המשטרה או את הפעולה שהשוטר מבצע זו לא תיחשב העלבת שוטר. אך כמובן, אין זה מומלץ.
4. <https://he.wikisource.org/wiki/קישור>